

P. Potůček připojil k tomuto materiálu několik poznámek a zasadil prezentované výsledky do širšího kontextu důchodové reformy. Vyzdvihl především logičnost a větší spravedlnost použití IŽND a také potřebu zachovat důstojný život důchodcům. V souvislosti s tím požádal o doplnění grafů a výpočtů, jak by taková změna ovlivnila strukturu míry ohrožení chudobou populace starobních důchodů v minulosti.

Následně **p. Zelený**, **p. Potůček** a **p. Kučera** diskutovali o možnostech modelových simulací ex-post a predikcí a odlišností mezi nimi. PT2 si jasně uvědomuje, že mnohé z výpočtů slouží jen jako simulace možného vývoje v daném čase a za daných podmínek pro účely odborné diskuse v rámci PT2, a že budoucí podmínky a vývoj mohou být a patrně i budou výrazně odlišné.

P. Šulc se vrátil k projednávanému materiálu a řekl, že by ho zajímala čísla, o která byl státem v případě jednotlivých variant valorizace ochuzen sektor důchodců - škrty v rámci fiskální konsolidace omezováním výdajů ve státním rozpočtu na důchody. **P. Škorpík** uvedl, že tato čísla z dodaného materiálu nelze vyčíst. **P. Šulc** také zdůraznil, že případné vyšší výdaje na důchody musí být ve státním rozpočtu něčím pokryty, resp. vykompenzovány příjmy z jiných sektorů.

P. Škorpík poté ještě upřesnil, že se v analýze pouze srovnala situace, kdy by se důchody indexovaly 100 % CPI + 1/3 reálných mezd od roku 1994. Diference mezi modelovou situací při používání 100 % CPI + 1/3 v roce 2016 a realitou je marginální.

P. Kučera pokračoval v diskusi dalších výsledků. Celou diskusi pak shrnul konstatováním, že ačkoliv nelze do budoucna očekávat, že by byl rozdíl mezi indexy takový, jaký byl dosud, tak se jeví IŽND jako spravedlivější. Stále však platí otázka, zda se skutečně budou indexy vyvíjet bez zásadních diferencí. **P. Kučera** si dovolil odhadnout, že IŽND bude v dalším vývoji růst rychleji než CPI. **P. Šulc** řekl, že pokud se v důsledku demografických změn již nyní přesouvá stále více lidí do sektoru důchodců a tento trend bude několik desetiletí zřejmě pokračovat, tak jen tímto faktorem (protože důchody jsou asi polovinou průměrné mzdy) bude nutně docházet ke snižování makroekonomické poptávky, což bude zdrojem snížení hospodářského růstu. Pokud budou služby spojené s obsluhou seniorské populace levné, bez ziskové marže, protože zůstanou v neprivatizované podobě (jako jsou většinou nyní), pak bude vývoj těchto indexů právě opačný, ale v případě, že dojde k jejich významnější privatizaci, bude zisk vyváděn mimo, směrem k privátním investorům. A potom platí chmurný předpoklad kolegy Kučery, že „důchodcovská“ inflace bude vyšší než inflace celková.

P. Zelený k vývoji indexů poznamenal, že na ně působí zejména 3 vlivy:

- jak se budou cenově podílet položky, které mají větší podíl na spotřebě důchodců;
- změna struktury spotřeby jako taková,
- podíl důchodců v domácnostech důchodců (+jejich definice), nepřímý vliv i na CPI

P. Kučera dodal, že podíl domácností důchodců pouze s jedním důchodcem se bude jistě ještě zvyšovat a navíc se budou do důchodového věku dostávat i generace, která mají méně dětí a prošly vlnou rozpadů manželství.

P. Šulc navrhl zpracovat studii, jaký očekává PT2 budoucí vývoj důchodového systému (cca v dalších 30 letech), a to především ve světle nových faktorů, o kterých se již nyní domníváme, že budou v budoucnosti s největší pravděpodobností působit. Vzhledem ke globálním manipulacím s cenami energií sice dost dobře nelze v současnosti odhadnout vývoj inflace a cen, již bylo řečeno, že inflace u cen služeb pro seniory bude záviset na (privátním) poskytovateli těchto služeb a poté jsou zde také otázky budoucí zaměstnanosti a zaměstnatelnosti věkové skupiny 50+, situace narůstajícího počtu lidí pracujících jako OSVČ (jako plátců i jako pobíratelů

nízkých důchodů) a další. P. Potůček vyzval zájemce o podílení se na takové studii o nahlášení jejich zájmu sekretariátu OK.

P. Kučera ještě jednou poděkoval zástupcům MPSV za vytvořený materiál a diskusi k tomuto bodu ukončil.

Ad 3. Závěr diskuse a formulace návrhů na změnu parametrů valorizace důchodů

P. Kučera zahájil diskusi ke třetímu bodu programu o návrhu změn parametrů valorizačního mechanismu.

P. Škorpík upozornil, že by se měl PT2 nebo celá OK při formulování návrhu vyrovnat se změnou v zákoně, kdy může vláda zasáhnout do valorizačního mechanismu 2,7 %.

P. Pernes zdůraznil, že je toto zmocnění stále jen možnost nikoliv povinnost.

Podle **p. Kučery** může návrh změny parametru valorizačního mechanismu, který bude předložen při zasedání OK, zmenšit prostor, ve kterém může vláda zasahovat novým zmocnění (menší riziko naplnění podmínek, kdy je vláda oprávněna zasáhnout), ale přitom samotné zmocnění nebude nijak ovlivněno. PT2 nemá v úmyslu navrhnout změnu tohoto zmocnění.

P. Vostatek upozornil na nedostatek analýzy důchodového systému a neodůvodněnosti základní výměry a vycházení z 9 % průměrné mzdy, proti tomu se důrazně ohradil p. Škorpík a popřel tuto neodůvodněnost.

P. Linhart shrnul diskusi o vývoji indexů, jejichž vývoj nelze předpovědět, jak vyplynulo z diskuse, a přiklonil se k variantě, kterou původně navrhl p. Samek a obsahuje používání takového indexu, který bude v daném roce pro důchodce výhodnější.

P. Vostatek doplnil do diskuse svůj návrh na podobu valorizace: pokud se v zákoně ponechá výchozí 9 % průměrné mzdy, tak by měla být základní výměra valorizována tak, aby bylo toto pravidlo respektováno. Zároveň by se mělo určit, jak valorizovat procentní výměru důchodu a stanovit pro to v zákoně jeden konkrétní index.

P. Potůček dodal, že obecné směřování diskuse PT2 vede k omezování ad hoc politického rozhodování.

P. Kučera shrnul diskusi o jednotlivých variantách, které PT2 navrhl s konstatováním, že na podpoře nabyt především návrh valorizace podle v daném roce výhodnějšího z indexů, a zeptal se, jaké varianty a v jakém sledu představit na jednání OK. **P. Kučera** také potvrdil, že PT2 a OK nebude zasahovat do zmocnění vlády ve výši 2,7 %. **P. Zelený** k tomu dodal, že by bylo dobré představit varianty před OK jak s výhodami, které tyto varianty mají, tak i s jejich nevýhodami.

P. Štěpánek apeloval na transparentnost a jednoduchost navrhované varianty valorizačního mechanismu, neboť většina návrhů je velmi složitá a nepřístupná i pro informovaného občana.

Následně **p. Štěpánek**, **p. Kučera** a **p. Vostatek** diskutovali o složitosti současné právní úpravy a možných dopadech navrhovaných změn na ni.

P. Škorpík k diskusi o navrhované variantě valorizace podle lepšího z indexů dodal, že je nutné dobře odůvodnit přidanou hodnotu varianty, která podle jeho slov bezpochyby dělá současný složitý systém ještě komplikovanějším.

P. Pernes k poznámce **p. Škorpíka** uvedl, že tento návrh na změnu valorizace musí v zákoně být pro tu situaci, kdy by byl souhrn inflace a doporučeného navýšení o reálnou mzdu vyšší než vládní zmocnění 2,7 %.

Závěrem jednání **p. Suchomel** a **p. Škorpík** doplnili, že přechod z 1/3 na 1/2 reálných mezd znamená zvýšení ročních výdajů o 55 mld. korun. Na rozdíl od vývoje cenových indexů, jejichž vývoj je velmi nejistý, je toto zvýšení jisté.

P. Potůček navrhl vytvořit do pondělí 30. 5. 2016 podklad pro jednání OK se dvěma návrhy se stručným souhrnem těchto návrhů:

- valorizační mechanismus při použití lepšího z indexů
- případné zvýšení indexace z 1/3 na 1/2 reálných mezd

Do příloh tohoto souboru zařadit statistiku růstu reálných mezd a důchodů v posledním desetiletí, statistiku podílu výdajů na důchody na HDP, podklad analýzy dopadů přechodu na valorizaci na IŽND na historických datech a podklad z jednání PT2 ze dne 12. 5. 2016, tj. návrh na změnu nastavení parametru valorizace důchodů.

P. Kučera poděkoval za podnětnou diskusi a jednání ukončil.

Termín příštího jednání bude stanoven po jednání OK.

Zapsala: Veronika Finková

Vidoval: Tomáš Kučera

XX

Příloha č. 1 – Seznam účastníků

Příjmení	Jméno	Organizace
Fiala	Tomáš	VŠE
Krejčová	Hana	MF
Kučera	Tomáš	PřF UK
Linhart	Zdeněk	MPSV
Pernes	Zdeněk	RS ČR
Potůček	Martin	OK
Srnová	Zdeňka	MPSV
Suchomel	Marek	MPSV
Škorpík	Jan	MPSV
Štěpánek	Martin	MPSV
Šulc	Jaroslav	ČMKOS
Vostatek	Jaroslav	VŠFS
Zelený	Martin	ČSÚ
Zrcek	Kryštof	ČSSZ